

ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

60.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZEDOWA.

Вильна, Пятница, 29-го Июля — 1838 — Wilno. Piątek, 29-go Lipca.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТИЯ.

Санктпетербургъ, 18-го Июля.

Высочайший Манифестъ.

БОЖІЕЮ МИЛОСТИЮ

МЫ НИКОЛАЙ ПЕРВЫЙ,

ИМПЕРАТОРЪ и САМОДЕРЖЕЦЪ

ВСЕРОССІЙСКІЙ,

и проч. и проч. и проч.

Установивъ Манифестомъ Нашиимъ, въ 1-й день Августа 1834 года изданнымъ, ежегодные частные по Государству рекрутскіе наборы, Повелѣваемъ: слѣдующій въ семь году второй частный наборъ съ очередныхъ Губерній Сѣверной полосы Имперіи, произвести, сообразно существующему въ Сухопутныхъ войскахъ и во флотѣ некомплекту, полагаю съ тысячи душъ по шести рекрутъ, на основаніи особаго распорядительного Указа, вмѣстѣ съ симъ Правительствующему Сенату данаго.

Данъ въ Фишбахѣ, въ Шлезіи, въ 2 (14) день Июля, въ лѣто отъ Рождества Христова тысяча восемьсотъ тридцать восьмое, Царствованія же Нашего въ тринадцатое.

На подлинномъ Собственномъ Его Императорскаго Величества рукою подписано:

НИКОЛАЙ.

Высочайшие Указы:

Правительствующему Сенату.

I.

Манифестомъ, сего числа изданнымъ, пред назначеніи производить второй частный наборъ съ Губерній Сѣверной полосы Государства, Повелѣваемъ:

1) Наборъ сей начать съ 1-го Ноября сего года, и окончать онъ, непремѣнно, къ 1-му Января 1839 года; и

2) На обмундированіе рекрутъ принимать отъ отদатчиковъ деньги по цѣнамъ, до крайней возможности уменьшенніемъ, а именно: по тридцати по три рубли.

Сборъ рекрутъ съ Государственныхъ крестьянъ Санктпетербургской Губерніи произвести на особыхъ правилахъ, предписанныхъ Нами Министерству Государственныхъ Имуществъ.

Распоряженія по Военной части предоставили Мы Военному Министру; а успѣшное производство и окончаніе сего набора въ положенный срокъ, возлагаемъ на попеченіе Правительствующаго Сената.

II.

Указомъ 19-го Октября 1831 года Мы установили: при каждомъ общемъ въ Государствѣ рекрутскомъ наборѣ призывать къ личной воинской повинности однодворцевъ и гражданъ Западныхъ Губерній.

Манифестомъ, сего числа изданнымъ, пред назначеніи производить второй частный наборъ съ Губерній Сѣверной полосы Государства, Повелѣваемъ: собрать по пяти человѣкъ съ тысячи душъ и съ однодворцевъ и гражданъ Губерній: Витебской, Моги-

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, 18-go Lipca.

Najwyższy Manifest.

Z BOŻEJ ŁASKI

MY NIKOŁAJ PIERWSZY,

CESARZ I SAMOWŁADCA

WSZECH ROSSYJ,

i t. d. i t. d. i t. d.

„Ustanowiwszy Manifestem Naszym, wydanym 1-go Sierpnia 1834 roku corocnie czesciowe w Państwie zaciagi rekrutow, Rozkazujemy przypadajacy na rok biezący, wtory czesciowy zaciag z kolejnych Gubernij północnego pasa Cesarstwa, uskutecznic stosownie do obecnego w wojskach ladowych i morskich niekompletu, licząc z tysiąca dusz po sześciu rekrutów, na zasadzie oddzielnego rozrządzaającego Ukarzu, wraz z niniejszym Rządzącemu Senatowi danego.

„Dan w Fischbach, w Szlązku, w dniu 2 (14) Lipca, lata od Narodzenia Chrystusowego tysiąc osiemset trzydziestego ósmego, a panowania Naszego, trzynastego.

Na autentiku Własną Jego Cesarskiej Mości ręką podpisano:

NIKOŁAJ.

NAJWYŻSZE UKAZY:

Do Rządzącego Senatu.

I.

„Manifestem, w dniu dzisiejszym wydanym naznaczywszy wtory czesciowy zaciag z gubernij Północnego pasa Cesarstwa, Rozkazujemy:

1) Zaciag ten rozpocząć w d. 1 Listopada bieżącego roku i kończyć go nieodmiennie przed 1-m Stycznia 1839 roku; i

2) Na umundurowanie rekrutów, przyjmować od zdających pieniadze według cen, o ile podobna zmniejszych, a mianowicie po 35 ruble.

„Zaciag rekrutów z włościan skarbowych gubernii S. Petersburskiej wykonać na zasadzie oddzielnich prawideł, przepisanych przez Nas Ministerstwu Majątków Państwa.

„Rozporządzenia w części wojskowej, polecone przez Nas zostały Ministrowi Wojny, a skuteczne wykonanie tego zaciagu w naznaczonym terminie wkładaćmy na pieczęlowitosc Rządzącego Senatu.“

II.

„Ukazem 19 Października 1831 roku postanowiliśmy, iżby przy każdym ogólonym w Państwie zaciagu powinność rekrutskieczny rozciagana była na jednodworcow i hrażdą Gubernij zachodnich.

„Manifestem, dnia dzisiejszego wydanym, naznaczywszy wtory czesciowy zaciag w guberniach północnego pasa Cesarstwa, Rozkazujemy: wybrać po pięciu ludzi z tysiąca dusz z jednodwórców i hrażdą gubernij: Witebskiej, Mohylewskiej, Kijowskiej, Podolskiej;

левской, Киевской, Подольской, Волынской, Минской, Виленской, Гродненской и области Брестской, согласно Положению о распорядке воинской ихъ повинности и распорядительному Указу, вмѣстѣ съ симъ Правительствующему Сенату данному.

Господину Военному Министру.

Манифестомъ, сего числа изданымъ, предна-значивъ въ нынѣшнемъ году въ Сѣверной полости Го-сударства наборъ, съ тысяччи душъ по шести рекрутъ, Повелѣваю вамъ сдѣлать по сему предмету слѣдую-щія по Военной части распоряженія:

1) Рекрутъ, по сему набору собрать должностную щь, распределить въ войска, сообразно дан-нымъ уже вамъ на сей предметъ повелѣніямъ; и

2) По предмету обмундированія рекрутъ руководствоваться правилами, для сего существующими,

На подлинныхъ Собственою Его Имп-раторскаго Величества рукою подписано:

НИКОЛАЙ.

Зам. Фишбахъ въ Шлезии.
2-го Июля 1838 года.

— По представлению Совета С. Петербургскаго Жен- скаго Патріотическаго Общества, Государыня Им-ператрица Высочайше утвердила въ зва- віи Дѣйствительныхъ Членовъ Общества: Княгиню Елисавету Павловну Салтыкову и Графиню Анну Сергеевну Шереметеву съ предоставлениемъ вѣдѣ- вію первой, 4-й Адмиралтейской и послѣдней, Нарв- ской школы.

Ея Императорскому Величеству благоугодно бы- ло уволить отъ званія Дѣйствительного Члена Александру Васильевну Сенявину и Помощницы онаго Александру Петровну Потапову, съ оставлениемъ ихъ въ званіи Почетныхъ Членовъ.

Въ званіи Помощницъ Дѣйствительныхъ Членовъ Высочайше утверждены: Княгиня Аделаида Павловна Голицына Помощницею Княгини Елисаветы Павловны Салтыковой; Варвара Павлова Шереметева Помощницею Графини Анны Сергеевны Шереметевой и Княгиня Любовь Петровна Голицына.

По засвидѣтельствованію Совета объ отличныхъ трудахъ и усердіи Правителя дѣль Общества Кол- лежскаго Советника Бруна и Казначея онаго Над- борного Советника Веселкова, Государыня Импе- ратрица Всемилостивѣйше соизволила пожаловать Бруну бриліантовый перстень, Веселкову золотую табакерку съ живописью.

Капельмейстеръ Кавосъ и дирижеръ музыки Ром- березъ въ тоже время удостоились получить отъ Монаршихъ щедротъ Ея Императорскаго Величества золотую табакерку въ награду за труды, понесенные ими во время концерта, бывшаго въ нынѣшнемъ году въ пользу заведенія Женскаго Патріотическаго Об- щества.

— Государь Императоръ, по всеподданѣйшему до- кладу Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ, Высочайше соизволилъ утвердить Тайного Советника Небольсина Членомъ Попечительного Совета Заведеній Обще- ственного Призрѣнія въ Москвѣ. (Слѣд. В.)

— Въ Именномъ Его Императорскаго Величества Высочайшемъ указѣ, данномъ Правительствующему Сенату въ 4-й день минувшаго Іюня за собствен- ручными Его Величества подписаніемъ, изображено:

„Въ 1834 году предварительно одобрены были Нами подробныя правила для учащихся въ Дерпт- скомъ Университетѣ въ видѣ опыта, на три года.

„Усмотрѣвъ нынѣ изъ представленія Министра Народнаго Просвѣщенія, что правила сїи найдены, въ дѣйствительномъ ихъ примѣненіи, полезными, и въ немногихъ только статьяхъ потребовали дополне- нія или измѣненія, Мы признали за благо проектъ означенныхъ правилъ, Министромъ представленный и въ Государственномъ Совѣтѣ разсмотрѣнны, утвер- дить окончательно, и, препровождая за тѣмъ правила сїи въ Правительствующій Сенатъ, Повелѣваемъ къ приведенію оныхъ въ исполненіе сдѣлать надлежа- щее распоряженіе.“ (Слѣд. В. № 51).

— Советъ Императорскаго Человѣколюбиваго Об- щества во изыяніеніе признательности симъ извѣща- етъ о поступившихъ пожертвованіяхъ: отъ С. Петербургскаго 3-й гильдіи купца Алексея Сиротинина въ пользу воспитательного заведенія сиротъ женскаго пола, матеріаловъ для теплой одежды на 20-ть дѣ- вицъ, цѣною на 500 р.; отъ помѣщика Минской Губерніи Мозырскаго уѣзда Госифа Козарина 500 р. серебромъ, съ обязательствомъ вносить на оные по 5 процентовъ ежегодно Слуцкому Попечительному Комитету о бѣдныхъ до востребованія капитала, и отъ неизвѣстнаго одинъ полуимперіаль въ пользу бѣд- наго семейства или лица преимущественно изъ сель- ской. Сверхъ того поступилъ въ кассу Совета ка- питалъ умершей Дѣйствительной Статской Советни-

Wołyńskiej, Mińskie, Wileńskiej, Grodzieńskiej i Ob- wodu Białostockiego; stosownie do Ustawy o rozkładzie wojskowej ich powinności i rozrządzaającego Ukazu, wraz z niniejszym Rządcem Senatowi danego.

To Pana Ministra Wojny.

„Manifestem, dnia dzisiejszego wydanym, nazna- czywszy na rok bieżący w północnym pasie Cesarswa zaciąg po sześciu rekrutów z tysiąca dusz, Rozkazuję wam uczynić w tej mierze następne w wydziale wojsko- wym rozporządzenia:

1) Rekrutów, nabracie się z tego zaciągu mających, rozdzielić do wojsk, stosownie do danych już wam w tym przedmiocie rozkazów, i

2) Względnie umundurowania rekrutów, trzymać się istnujących na to prawideł.“

Na autentiku Własną Jego Cesarskiej Mości rę- ką podpisano:

NIKOŁAJ.

Zamek Fischbach, w Szlązku.
2-go Lipca 1838 roku.

Po przedstawieniu Rady S. Petersburskiego Pa- tryotycznego Towarzystwa Dam, CESARZOWA JEJ MOŚĆ Najwyżej utwierdzić raczyła w nazwaniu Rzeczywistych Członków Towarzystwa: Xiężnę Elżbietę Pawłownę Saltykową i Hrabiny Annę Siergiejewnę Szeremietewą z zostawieniem pod wiedzą pierwnej, 4-tej Admirali- cyjnej, a ostatniej, Narwskiej szkoły.

NAJJAŚNIEJSZEJ CESARZOWEJ JEJ MOŚCI podobało się uwolnić od nazwania Rzeczywistego Członka Aleksandru Wasiljewnę Sieniawinową i jej pomocnicę Ale- xandrę Pietrownę Potapową, z zostawieniem ich w nazwaniu Członków Honorowych.

W nazwaniu Pomoconic Rzeczywistych Członków Najwyżej utwierdzone: Xiężna Adelaïda Pawłowna Go- licynowa, Pomocona Xiężny Elżbietę Pawłownę Sal- tykowej; Barbara Pawłowna Szeremietewa Pomocona Hrabiny Anny Siergiejewny Szeremietewej i Xiężna Lubow Pietrowna Golicynowa.

Na zaświadczenie Rady o odznaczających się pracach i gorliwości Rządcy Kancellaryi Towarzystwa Radcy Kollegialnego Bruna i jego Podskarbiego Radzicy Dworu Wiesielkowa, CESARZOWA JEJ MOŚĆ Najja- skawiejszej raczyła udarować Bruna brylantowym pier- ścieniem, Wiesielkowa złotą tabakierę z malowidłem.

Kapelmistrz Kawos i dyrygujący muzyką Romberg w tymże czasie mieli szczęście otrzymać z Monarszej szczodrobiwości NAJJAŚNIEJSZEJ PANI złote tabakierę w nagrodę za prace, ponięte przez nich w czasie kon- certu, byłego w roku teraźniejszym na rzecz zakładu Pa- triotycznego Towarzystwa Dam.

— CESARZ JEGO MOŚĆ, po najuniżeniu przełożenia P. Ministra Spraw Wewnętrznych, Najwyżej raczył utwierdzić Radcę Tajnego Niebolsina Członkiem O- piekuńczej Rady Zakładów Powszechnego Opatrzenia w Moskwie. (G.S.P.)

— W Imiennym Jego CESARSKIEJ MOŚCI Najwyższym Ukazie, danym Rządcem Senatowi w dniu 4-m ze- szłego Czerwca z Własnoręcznym Jego CESARSKIEJ MOŚCI podpisem, wyrażono:

„W roku 1834 poprzednio utwierdzone były przez Nas szczegółowe prawidła dla uczących się w Uniwer- sytecie Dorpackim w kształcie doświadczenia, na trzy lata.

„Dostrzegłszy teraz z przedstawienia Ministra Na- rodowego Oświecenia, że prawidła te znalezione, w rzeczywistym ich zastosowaniu, pożytecznymi, i w niewielu tylko artykułach potrzebowalne do pełnienia albo odmiany, uznaliśmy za dobrą: projekt pomieszczeniowych prawidł, przez Ministerium przedstawiony, i na Radzie Państwa rozpatrzony, utwierdzić ostatecznie, i przesyłając zatem prawidła te do Rządciego Senatu, Rozkazujemy dla przypowiadzenia ich do wypełnienia uczynić nale- żyte rozporządzenie.“ (G. S. N. 51).

— Rada CESARSKIEGO Towarzystwa Czlekolubnego dla oswiadczenia wdzięczności przez niniejsze obwies- cza o uczynionych ofiarach przez S. Petersburskiego 5-ej gildy kupca Alexego Sirotinina na rzecz zakłdu wychowania sierot płci żeńskiej, materiałów na zimową odzież dla 20 tu dziewcząt ceną na 500 r.; przez oby- watela Gubernii Mińskiej powiatu Mozyrskiego Józefa Kozaryna 600 r. srebrem, z obowiązkiem opłacania co- rocznie po pięć procentów od tej summy Stuckiemu Ko- mitetowi Opieki ubogich do czasu zapotrzebowania ka- pitalu, i przez niewiadomego jednego półimpertya na rzecze ubogiej rodziny albo osoby szczególnie ze ślepych. Nadto, wpłynął do kasy Rady kapitał małej Rzeczy- wistej Radzyni Stanu Gatachowej 12 000 rubli, dla rozdania z procentów ubogim rodzinom, podług jej na-

цы Галаковой 12,000 руб. для раздачи ихъ процентовъ бѣднымъ семействамъ, по назначению ея пенсій.

(Спб. В.)

Варшава, 20-го Июля.

12 (24) и 14 (26) Июля, происходило публичное испытание воспитанниковъ Земледѣльческаго Института, въ Маримонть (близь Варшавы), состоящаго, въ присутствіи Директора Огдѣленія Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія Г-на Статьи-Совѣтника Козловскаго, Членовъ Совѣта по учебной части и Комитета Института. Воспитанники по большой части испытывались были посѣтителями, кои обращали особенное вниманіе свое на образованіе практическое и на учениковъ назначенныхъ къ выпуску и поступающихъ на поприще практики. Вообще ученики, отвѣтами своими, доказали вполнѣ удовлетворительные успѣхи.

18 (30) того же мѣсяца, въ присутствіи Гг. Управляющаго Варшавскою Архіепархіею, Епископа Хмѣльбескаго, Генераль-Майора Окунева и другихъ почетныхъ особы, происходило въ поминутомъ Земледѣльческомъ Институтѣ, по случаю окончанія училищнаго года, торжественное собраніе, которое открыль Директоръ Института, М. Озаповскій, приличною рѣчью. (О.Г.Ц.П.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТИЯ.

Австрія.

Теплицѣ, 23 Июля.

Сегодня Его Величество Государь Императоръ Всероссійской изволилъ присутствовать на большомъ военномъ парадѣ подъ Балиномъ. Его Императорское Величество былъ въ мундирѣ Гусарскаго имени Своего полка, и изволилъ провести оный предъ Эрцъ-Герцогомъ Францомъ Карломъ Австрійскимъ. Всѣ находящіеся здѣсь иностранцы и большая часть жителей присутствовали при семъ великолѣпномъ зрѣлищѣ.

— Вчера въ ночь украдена шкатулка съ драгоцѣнностями у Князя Лихтенштейна, командира Гусарскаго полка.

Карлсбадъ, 22-го Июля.

Вчера съ самаго полудня все въ городѣ пришло въ движение, по случаю ожидаемаго къ вечеру прибытия Ея Величества Государыни Императрицы Всероссійской. Ночью съ пятницы на субботу прѣѣзжала здѣсь Принцесса Оранская и прибыль сюда Принцъ Албрехтъ Пруссій, былъ на водахъ и отправился въ дальнѣйшій путь чрезъ Эгеръ. Около 2 часовъ по полудни прибыль сюда изъ Маріенбада наследственный Принцъ Пруссій, для встречи Августѣйшей Сестры своей. Отдѣленіе расположеннаго въ Эльябогенѣ егерскаго баталіона, назначено было въ почетный карауль. Въ восьмомъ часу вечера, ожидающая толпы народа обрадованы были прибытіемъ Государыни Императрицы. Для Ея Величества приготовлены были дома „подъ бѣдымъ лѣвомъ“ и сосѣдственный домъ „подъ гербомъ Австріи“, на площади. Того же вечера Государыни Императрица изволила обѣхать многолюднѣйшую часть города: *alte Wiese*; сегодня же Ея Императорское Величество, въ сопровожденіи Наслѣднаго Принца Пруссій, изволила посѣтить источники: Спурдель, Мюльбронъ, Нейбронъ и Терезіенбронъ, снова проѣхала чрезъ *alte Wiese*, гдѣ всѣ лавки были отперты и въ половинѣ десятаго часа, послѣ завтрака, изволила отправиться въ дальнѣйшій путь въ Баварію.

Вѣна, 19-го Июля.

Вчера пропровождены отсюда въ Миланъ, изготовленныя здѣсь регаліи Ламбардо-Венеціанскою Королевства т. е. скіпетръ, держава, корона, порфира и мечъ. Внутри сей короны будеть помышлена жељзная корона, находящаяся въ Монцѣ. Прочія принадлежности Королевскаго облаченія также здѣсь дѣланы. Изящество работы сихъ предметовъ возбуждаетъ всеобщее удивленіе. Голубая порфира съ опушкою померанцеваго цвета, украшена богатымъ золотымъ шитьемъ. По распоряженію Императора, скіпетръ, держава и порфира будуть отосланы въ Венецію, гдѣ и будутъ храниться для подобныхъ обрядовъ; корона же останется въ Монцѣ. Императрица не будетъ короноваться Ламбардо-Венеціанскою Королевою, и потому для Ея Величества короны не приготовлено. Регаліи, оставшияся послѣ Наполеона, сохраниются въ здѣшней Императорской скарбницѣ, но не могли быть употреблены въ этомъ случаѣ, по поводу несоответствующихъ гербовъ, на нихъ изображеныхъ. (О.Г.Ц.П.)

Германія.
Мюнхенъ, 23-го Июля.

Вчера возвратились въ здѣшнюю столицу властьельная Королева въ 8 час. утра и вдовствующая Королева нѣсколько прежде. Короля и Наслѣднаго

значения pensyi. (G.S.P.)

Warszawa, 20-го Lipca.

W dniach 12 (24) i 14 (26) Lipca odbywały się egzamina uczniów Instytutu gospodarstwa wiejskiego, w Marymoncie, w obecności Dyrektora wydziału Wyznań i Oświecenia Publicznego, JW. Radcy Stanisława Koźłowskiego, tutejż Członków Rady Wychowania i Komitetu Nadzorczego Instytutu. Uczniowie egzaminowani byli po większej części przez obecnych gości. Egzaminujący, szczególnie zwracali uwagę swoje na przedmioty nauk wykładowanych praktycznie, jak niemniej na uczniów wychodzących z Instytutu i wstępujących w zawód praktyczny. W ogólnosci uczniowie w odpowiedziach swoich okazały postęp zupełnie zadowalający.

Na dniu 18 (30) t. m. w obecnosti JW. Administratora Archidiecezji Warszawskiej, Chmielewskiego, JW. Jenerała Majora Okuniew i wielu innych dostojnych gości, odbyło się uroczyste zamknięcie roku szkolnego w tymże Instytucie, które zagał Dyrektor Instytutu, Michał Oczapowski, stosowną przemową. (G.R.K.P.)

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

AUSTRIA.

Cieplice, 23 Lipca.

Dnia dzisiejszego, NAJJAŚNIEJSZY Cesarz Jego Mości Rossyski znajdował się na świętej paradzie pod Bielin. Ubrany był w mundur pułku huzarów, noszącego Jego imię, i takowy przed Arcy-Xięciem Franciszkiem Karolem przeprowadził raczył. Wszyscy, obecni tu cudzoziemcy, tutejż znaczącą części ludności, towarzyszyła tej uroczystości wojskowej.

— W nocu jutra wczorajszego skradziono Xięciu Lichtensteinowi, dowodzcy pułku huzarów, z jego mieszkaenia, szkatułkę z wielu kosztownościami.

Karlsbad, 23 Lipca.

Dnia wczorajszego od południa miasto było w większym ruchu: spodziewano się bowiem przed wieczorem przybycia NAJJAŚNIEJSZEJ CESAROWKI Rossyskiej. W nocy, z piątku na sobotę, przejechała tedy Xiężna Oranii, i przybytu Xięże Albrecht Pruski. Po zwiedzeniu źródeł, Xiążę udał się w dalszą drogę, przez Eger, a wkrótce, około godziny 2 z południa, przybytu z Marienbadu J. K. W. Następcą Tronu Pruskiego, dla przyjęcia NAJJAŚNIEJSZEJ swej Siostry. Oddział konstytuującego w Elnbogen batalionu strzelców zaciągnął wartę honorową, a wieczorem, po 7-mej, oczekujące tłumy uradowane zostały przybyciem NAJJAŚNIEJSZEJ Pani, dla której domy „pod bielym lwenem“ i przyległy „pod herbem Austry“ w rynku, przygotowane były. Tego jesię wieczora CESAROWA JEJ Mość zwiedziła najpiękniejszą część miasta „alte Wiese“, a dzisiaj, prowadzona przez J. K. W. Xięcia Następcę Pruskiego, zwiedzała Sprudel, Mühl, Neu i Theresien-brunnen; zaszczęciła powtórnie swoją obecnością „alte Wiese“, gdzie wszystkie sklepy były otwarte, i po śniadaniu o godzinie w pół do 10-tej, wyjechała w dalszą drogę do Bawarii.

Wiedeń, 19-go Lipca.

Wczora, wystano złąd do Mediolanu, przygotowane tu regalia Królestwa Lombardzko Weneckiego, składające się z berla, jabłka królewskiego, korony, płaszcza i miecza. Korona tak jest zrobiona, że znajdująca się w Monza korona żelazna, w niej się mieścić będzie. Inne insygnia Królewskie również tu były robione. W ogólnosci podziwiają piękno tych robot. Płaszcz jest koloru błękitnego, z pomarańczowym wywinięciem, bogato złotem haftowany. Z rozporządzenia Cesarskiego, berło, jabłko i płaszcz, mają być, po koronacji, odesłane do Wenecji, i tamże zachowane do użycia na podobne obrzędy; korona zaś pozostanie w Monza. Cesarzowa Jmć, jako Królowa Lombardzka, koronować się nie będzie, i dla tego korony dla niej nie przygotowano. Regalia po Cesaru Napoleonie złożone są w tutejszym Cesarskim skarbcu, lecz z powodu znajdujących się na nich herbów, nie mogły być obecnie użyte. (G.R.K.P.)

NIEMCY.

Monachium, 23-go Lipca.

W czoraj powróciły do tutejszej stolicy, Królowa Panująca o godzinie 8-ej rano, a Królowa wdowa cokolwiek wcześniejszej. Król, a jak mówią Królewicz

(1)

Принца ожидают сегодня вечеромъ.—Ея Величество Императрица Всероссийская, прибудет сюда завтра вечеромъ. Г. Северинъ отправился вчера въ Регенсбургъ на встречу Государынѣ Императрицѣ и для получения приказаний. Домъ его искусно устроенъ и приготовленъ для принятія Государынї, если неугодно будетъ Ея Величеству остановиться въ Королевскомъ замкѣ.

Ганноверъ, 19-го Іюля.

Сегодня въ 3 часа по полудни, Его Императорское Высочество Цесаревичъ Наслѣдникъ Всероссийскаго Престола изволилъ принимать мѣстныхъ начальниковъ и знатныхъ особъ. Многимъ изъ нашихъ живописцевъ заказаны миниатюрные портреты Его Высочества. Говорятъ, что завтра послѣ спектакля въ театрѣ Герингаузенъ, тамошній паркъ будетъ великолѣпно иллюминированъ и полковая музыка, разставленная въ разныхъ мѣстахъ, будуть играть Русскія пѣсни.

23-го Іюля.

Его Императорское Высочество Великій Князь Наслѣдникъ Всероссийскій прибылъ сюда небыль такъ боленъ какъ полагали, ибо скоро прошелъ въ виду почетной стражи поставленной при замкѣ и недозволилъ нести себя въ креслахъ на лѣстницу. Слышно, что Его Высочество останется здѣсь на нѣсколько недѣль до совершенного выздоровленія. Ожидаютъ также сюда Государя Императора.

— Вчера, прибывшій сюда изъ Англіи Епископъ Рочестерскій совершилъ, въ присутствіи Ихъ Королевскихъ Величествъ и всѣхъ чиновъ двора, обрядъ миропомазанія Наслѣдника Престола. (О.Г.Ц.П.)

*Нидерланды.
Гага, 25-го Іюля.*

Увѣдомляютъ изъ Ганновера, что по всякому вѣроятію Его Императорское Высочество Великій Князь Наслѣдникъ Всероссийскій, страдающій еще простудою, не такъ скоро сюда прибудетъ. Кажется, что Его Императорское Высочество развѣ здѣсь будетъ въ Октябрѣ. (G. C.)

*Пруссія.
Берлинъ, 29-го Іюля.*

Король возвратился изъ Тельца въ здѣшнюю столицу.—Также возвратился Министръ Иностранныхъ Дѣлъ Баронъ Вертеръ. (G. C.)

*Франція.
Парижъ, 25-го Іюля.*

Маршала Сульта ожидаютъ обратно въ первыхъ числахъ будущаго мѣсяца. Слышно, что старались посредствомъ извѣдѣнія особы узнать, непринадѣли бы она Министерства, на что будто рѣшительно отвѣчалъ, что она того несдѣлаетъ. Она кажется намѣренъ пробѣть въ Парижѣ неболѣе двухъ дней и потомъ немедленно отправится въ свои имѣнія, чтобы избѣгнуть всякой настойчивости и недать повода къ излишнимъ слухамъ.

— Министерство объявило обыкновенный Королевскій циркуляръ ко всѣмъ Архіепископамъ и Епископамъ на счетъ совершенія панихидъ по убитыхъ въ первые три дня Іюля 1830 и 28 Іюля 1835 г.

— Генералъ Графъ Дампьеръ командовавшій бригадою въ Восточныхъ Пиринеяхъ, отправляется въ Марсель, откуда поспѣшить въ Аржиръ. Кажется, что онъ получитъ какую либо команду въ Африкѣ и вѣрою вмѣсто Генерала Негри.

— Дворецъ Князя Талейрана купленный Г. Яковомъ Ротшильдомъ назначенъ въ приданое для его старшей дочери, которая имѣеть теперь 12 лѣтъ отъ рода, но уже обручена съ близкимъ родственникомъ.

— Проѣздомъ въ Лондонъ прибылъ сюда Г. Вильерь Англійскій Посланникъ въ Мадридѣ.

— Не безъ основанія полагаютъ, что пожаръ въ театрѣ Водевилей, произошедший отъ непогашенной лампады большой люстры у сводовъ, освѣщенной гасомъ. Около половины третьаго часа утра одинъ изъ работниковъ почувствовалъ угаръ, и скорѣе спустился занавѣсь, чтобы недопустить движенія воздуха, а самъ отправился немедленно подъ кровлю, и увидѣвъ, что все обнагло пламенемъ, началъ звать и будить другихъ. Чрезъ нѣсколько минутъ упала люстра съ такимъ трескомъ, что пробудившійся отъ сего театральный касиръ Г. Викторъ Бартъ, тотчасъ обратился къ мѣсту пожара, но уже нашелъ всю залу въ пламени отъ гаса выходящаго изъ трубъ. Крыша тоже уже горѣла; театральная касса и библіотека спасены. Всѣхъ болѣе понесъ убытка живописцы.

Nastѣpca Tronu, s膮 dzis w wieczor spodziewani.—NAJJA-SNIEJSZA CESARZOWA Rossyjska, przybędzie tu jutro wieczorem. Pan Severin wyjechał dnia wczorajszego do Ratysbony dla przyjcia NAJJA-SNIEJSZEJ Pani i odebrania stosownych rozkazow. Hotel tegoż jest gntownie u-rządzone i przygotowany na przyjcie Dostojnej Monar-chini, jezeli nie będzie przekładała wysiąć w zamku Królewskim.

Hannover, 19-go Lipca.

Dnia dzisiejszego, o godzinie 5 z południa, CESARZEWICZ NASTEPCA TRONU Rossyjskiego przyjmowały ró-żne władze i dostoje osoby. Wielu z naszych artystów otrzymało polecenie uskutecznienia wizerunku Jego, w miniaturze. Jutro, po ukończeniu widowiska w teatrze, Herrnhausen, cały park tameczny ma bydż rzesisto oowiecony; przyczem rozstawione po róznych miejscach muzyki wojskowe, wykonywać będą śpiewy Rossyjskie.

Dnia 23.

JEGO CESARSKA WYSOKOŚĆ WIELKI XIĘŻ NASTEPCA Tronu Rossyjskiego, przybywszy nie był tak słabym, jak miniemano, skoro przeszedł szybko przed strażą honowową, stojącą przy zamku, i nie dozwolił, aby był w krześle na schody wniesiony. Słychać, że JEGO CESARSKA WYSOKOŚĆ zabawi tu przez kilka tygodni, aż do zupełnego wyzdrowienia. Spodziewają się także przybycia NAJJA-SNIEJSZEGO CESARZA Wszech Rossyj.

— Dnia wczorajszego, w obecno Królewstwa Ich Mości, Dworu i Ministerów, przybyły z Anglii Biskup Rochester, odbył obrządek bierzmowania Królewicza Następcy Tronu. (G.R.K.P.)

*N I D E R L A N D Y.
Haga, dnia 25 Lipca.*

Donoszą z Hannoveru, że wedlug podobieństwa, JEGO CESARSKA WYSOKOŚĆ WIELKI XIĘŻ NASTEPCA Tronu Rossyjskiego cierpiący jeszcze z przeziębieniem, nie tak przedko tu przyjedzie. Zdaje się, że JEGO CESARSKA WYSOKOŚĆ dopiero w Październiku przybędzie.

P R U S S Y.

Berlin, 29-go Lipca.

Król Imć powrócił zavczoraj z Cieplic do stolicy tutejszej.—Powrócił takie Minister interesów za-granicznych, Baron Werther. (G. C.)

F R A N C Y A.

Paryż, dnia 25 Lipca.

Marszałek Soult spadziewany z powrotem w pierwszych dniach przyszlego miesiąca. Słychać, że chcianno ze strony pewnych osób wyrozumieć: czy nie przyjąłyby czasem Ministerstwa, na co miał odpowieǳieć otwarcie i stanowczo jednym wyrazem, że nie. Jego zamiarem jest podobno, nie dłużej nad parę dni w Paryżu zabawić, i zaraz potem do dôbr swoich wyjechać, aby uniknąć wszelkiej natarczywości i nie dać powoda do niepotrzebnych pogosek.

— Ministerium rozeszło zwykły okolnik Królewski do wszystkich Arcybiskupów i Biskupów, z wezwaniem, aby odprawiono nabożeństwo żałobne, za poległych w pierwszych trzech dniach miesiąca Lipca 1830 i w dniu 28 Lipca 1835 roku.

— Jeferał Hrabia Dampierre, który dowodził brygadą w Pireneach wschodnich, jedzie właśnie do Marsylii, skąd popłynie do Algieru. Zdaje się, że przeznaczono mu jakieś dowództwo w Afryce, zapewne po Je-nerale Nagrier.

— Pałac, kupiony po Xięciu Talleyrandzie przez Pana Jamesa Rotszylda, przeznaczony w posagu dla swej najstarszej córki, mającej dopiero rok 12, ale już zaręczonej bliiskiemu krewnemu.

— Przybył tu w przejezdzie swoim do Londynu, Pan Villiers, Poseł Angielski w Madrycie.

— Jest powszechnym mniemaniem, opartem na ska-zówkach, jakie powziąć można było, że ogień w teatrze Wodewillów, powstał z niedogaszonej lampki wielkiego pajaka sufitowego, gazem oświetlanego. Około godziny w pół do trzeciej po północy, zdawało się jedne-mu z robotników teatralnych, że czuć było spaleniznę; zapaścił więc coprzedzej przez ostróznosć kortynę, aby nie dopuszczać ciagu powietrza, a sam poszedł za-raz pod strych, gdzie dostrzegłszy już wszystko płomieniem ogarnięte, zaczął wołać i budzić innych. W kilka minut potem upadł pajak z tak wielkim losko-tem, że obudzony tymże kassyer teatralny, Pan Victor Barthe, pobiegł zaraz na miejsce nieszczęścia, ale znal z już całą salę jaśniejącą płomieniami gazu, z rurek wydobywającymi się. Dach stał już takie w płomie-

сець театра Г-нъ Куранъ, который лишенъ всѣхъ своихъ работъ въ мастерской находящейся при театре, и между прочимъ декораций для театровъ въ Бургъ и Периго, заказанныхъ за 15,000 фр. Также сгорѣлъ его альбомъ наполненный разными чертежами, проектами и очень занимательными картинами цѣнного по крайней мѣрѣ на 6,000 фр.

— Герцогъ Орлеанскій вознаградилъ изъ собственныхъ суммъ понесшихъ потери во время пожара театра Бодевилей. Нѣкоторые получили третью часть, а другие даже до половины и болѣе, въ соразмѣрности съ понесенными потерями. Лица участвовавшія въ поданіи помощи и потушеніи пожара, получили по 100 фр. Королева пожаловала актрисѣ Г-жѣ Альберть 1,000 фр.

— Въ числѣ книгъ, оставшихся послѣ Князя Талейрана, найдена маленькая неблестящая наружность, но при всемъ томъ неоцѣненная; почему въ не поступила вмѣстѣ съ прочими на аукціонъ. Это экземпляръ сочиненія Махіавелла „il Principe“ съ собственоручными замѣчаніями Князя.

— Г. Тьеръ, 15-го с. м. прибылъ въ Эзъ (Aix). Говорятъ, что наступающіе мѣсяцы проживеть онъ въ виллѣ недѣ озеромъ Комерь и займется тамъ своимъ сочиненіемъ исторіи Флоренціи.

— Современіе прибылъ въ Парижъ трехъ Испанскихъ Комисаровъ, для заключенія условій съ Г. Августомъ, между Парижемъ и Мадритомъ вѣдь безпрестанные курьеры. Въ продолженіи нѣсколькихъ днѣй, присланы къ симъ Комисарамъ три нарочитые съ депешами.

— Изъ Англіи получены известія отъ 27-го Мая о Французской эскадрѣ, блокирующей Мексиканскія гавани. При Веракруцѣ стоять 3 фрегата, 2 брига, и 1 шуцеръ. Президентъ требовалъ отъ Конгресса чрезвычайного полномочія, чтобы войти въ перегороды съ Французскимъ Адмираломъ, но ему въ этомъ отказано. Блокада продолжается, и многие опасаются, что Адмираль исполнить свои угрозы, будетъ бомбардировать Веракруцъ и займеть укрѣпленіе Санть-Хуанъ д'Уллоа. На привозъ въ Мексику ртути, въ продолженіе блокады, установлена высокая премія. Говорятъ, что внутри края господствуетъ всеобщее неудовольствіе. Санть-Хуанъ снова двинулъся. Жители Веракруца просили его помочи, въ стѣсненномъ положеніи, въ которомъ они находятся. Не взирая на всю строгость блокады, Французские начальники дружелюбно обходятся съ иностранными судами, а въ особенности съ Англійскими.

Байонна, 15-го Іюля.

Всѣ доследніи съ Испанскихъ границъ почти показываютъ то, что близъ Эстеллы дойдетъ наконецъ до рѣшительной битвы. Генераль Марото, главный командиръ Карлистского войска, собравшагося въ той сторонѣ, кажется обнаруживаетъ неутомимую деятельность и поддерживаетъ порядокъ въ изданыхъ имъ планахъ и распоряженіяхъ. Но представлений его, многимъ фамилиямъ, именно тѣмъ, которыхъ онъ недовѣряетъ по предосторожности, велико удалиться изъ Эстеллы, и вмѣстѣ дано приказаніе, чтобы всѣ Гериласы четырехъ провинцій соединились съ регулярными батальонами. Такимъ образомъ онъ хочетъ сосредоточить силу Донъ Карлоса на нѣсколькихъ только пунктахъ и симъ предупредить увеличивающіеся побѣги до той степени, что наѣтъ почти дни, чтобы 30 или 40 человѣковъ неоставили службу, обращаясь въ значительномъ числѣ къ Мунагорри по той причинѣ, что онъ правильно уплачиваетъ жалованье. (G.C.)

Англія.

Лондонъ, 18-го Іюля.

Графъ Зенфть-Шильзахъ, Австрійскій посланникъ при Нидерландскомъ дворѣ и Членъ Лондонской конференціи, прибылъ въ свою столицу и, вмѣстѣ съ Княземъ Эстергази былъ на совѣщаніи въ Департаментѣ Министерства Иностранныхъ дѣлъ.

— Въ Англійскихъ журналахъ помѣщаются всѣ подробности о Маршалѣ Сульте. Вчера Маршалъ, въ сопровожденіи сына своего, Маркиза Морней и Г-на Мекби, осматривалъ тюрьму называемую Колтбатфильдъ, где онъ былъ принятъ многими местными мирными судьями и другими лицами. Болѣе всего обратило на себя вниманіе Маршала: слѣдствіе установленного наказанія младчанія, новое распределеніе заключенныхъ, чрезвычайный порядокъ въ заведеніи и состояніе здоровья содержащихся, ибо изъ числа 1,099 арестантовъ, больныхъ было только два. Маркизъ Морней, известный филантропъ, освѣдомился при этомъ случаѣ о нѣкоторыхъ статистическихъ подробностяхъ. Послѣ сего Маршалъ осматривалъ монетный дворъ, причемъ подали ему, въ его присутствіи отчеканенную медаль съ надписью: „Маршалъ Сультъ, Герцогъ Далматскій

niach. Uratowana zosta³a kassa i biblioteka teatralna. Najwiêcej poszkodowanymъ ze wszystkichъ, jest malarz teatralny, Pan Courant, który straci³ wszystkie swoje rysunki w pracowni przy teatrze ustanowionej, znajduj±ce siê, a miedzy innymi dekoracje zamówione dla teatrów w Bourges i Perigueaux, ugodzone za 15,000 franków. Spali³o mu siê tak¿e jego album, peñne rozmaitych szkiców, projektów i wielce zajmujących rysunków, szacowane najmniej 6,000 fr.

— Xiage Orleans, wielu przez pożar teatru Vaudeville poszkodowanymъ, aż do trzeciej części, a niektórym nawet dô połowy i wyżej, poniesione szkody, ze swojej szkatuły nagrodził; a tym, który siê w czasie gaszenia pożaru i dawania ratunku odznaczyli, po 100 fr. rozdał. Królowa przestała aktorce Pani Albert 1,000 fr.

— Pomiędzy książkami Xięcia Talleyranda, znalazła siê mała, niepozorna, ale prawie nieoceniona, i dla tego na licytacyj z innemi nie poszła; jest-to exemplarz dzieła Machiawela: „il Principe“ z przypiskami własnorycznymi Xięcia.

— P. Thiers przyby³ dnia 15 b. m. do Aix. Słychać, że nastepne miejscie przeprowadzi w villi nad jeziorem Comer i pracować będzie nad swą historią Florencji.

— Od czasu przybycia trzech komisarzy Hiszpańskich, dla zawarcia układów z P. Aguado o pożyczkę, nadzwyczajny ruch gońców utrzymuje siê między Paryżem a Madrytem. W przeciągu dni kilku trzech gońców przybyło do tychże ajentów z depeszami.

— Otrzymane przez Anglię wiadomości o eskadrze Francuskiej, blokuj±cej porty meksykańskie, dochodzą do dnia 27 Maja. Pod Veracruz stoją 2 fregaty, 2 brygi i 1 szoner. Prezydent żądał od kongresu pełnomocnictwa nadzwyczajnego do wejścia w układy z Admiralem Francuskim, lecz tego nie otrzyma³. Blokada przejeto trwa doda, i jest obawa, aby Admiral nie spienił swoich pogroźek, przez bombardowanie Veracruz i zajęcie twierdzy St. Juan d'Ulloa. Na prywóz srebra do Meksyku, przez czas blokady, wysokie premium naznaczono. Wewnątrz kraju ma wielkie panowań nienkontentowanie. Santana znów jest czynnymi miasto Veracruz prosiło go o pomoc w krytycznym położeniu, w jakim się znajduje. Pomimo całej scisłości blokady, dowódca Francuzów bardzo przyjaźnie się obchodzi ze statkami obcych narodów, a mianowicie Anglików. (G.R.K.P.)

Bayonna, 15 Lipca.

Doniesienia od granicy hiszpańskiej wskazują niemal wszystkie na to, że pod Estellą przyjdzie nakoniec do stanowczego spotkania. Jeneral Maroto, główny dowódca Karlistowskiej siły zbrojnej, w tautej stronie zebranej, zdaje siê rozwijać czynność niezmordowaną i utrzymywać porządek w planach i rozporządzeniach, przez siebie wydanych. Z jego powództwa, kazano wiele lu rodzinom, to jest tym, którym on przez ostróznosie nie ufa, oddalić się z Estellą, a zarazem wydał rozkaz, aby wszyscy gierylasowie czterech prowincji, połączili się z regularnymi batalionami. Chce on tym sposobem skoncentrować potęgę Don Karlosa na kilku tylko punktach, a przez to zapobiedzi także wzmagającemu się zbiegowstwu do tego stopnia, iż nie masz prawnie dnia, aby 30 lub 40 ludzi nie opuściło szeregów, udając się w znacznej części do Muñagorrego, z tego względu, iż tenże regularnie żołdu wyznaczony płaci. (G.C.)

Англія.

Лондонъ, 18-го Липца.

Hr. Senft-Pilsach, Poseł Austriacki przy dworze Niderlandzkim i członek Londyńskiejs Konferencji, przybył do tutejszej stolicy i miał ju¿ wcześniej z Księciem Esterhazym uroczysty, w wydziale spraw zagranicznych.

— Dzienniki Angielskie śledzą i opisują wszystkie kroki Marszałka Soultta. Dnia wczorajszego, zwiedzał tenże, w towarzystwie syna swego, Margrabiego Mornay, i P. Machby, więzienie w Colbatchfield, gdzie przyjmowano go wielu miejscowych sędziów pokoju i innych osób. Szczególnie zwracały na siebie uwagę Marszałka, skutki zaprowadzonej kary milczenia; nowe rozgatunkowanie więźni, panujący ogólnie porządek i stan zdrowia więźni, gdyż z liczy 1,699, było tylko dwóch chorych. Margrabia Mornay, znany filantrop, wypytywał się przy tej sposobności o wszelkie stetyczne szczegóły. Następnie zwiedzał Marszałek mennoce; przy tem podano mu, w jego obecności wybitny medal „ébry“, z napisem: „Marszałek Sult, Xiage, Dalmacyi, 17 Lipca 1833 r.“ Po południu na czasie Marszałka była uroczystość w Vauxhallu, na którą zabrało się do 10,000 ludzi. P. Green, wzniósł się balonem, zwanym Nassau-

17 Іюла 1838 года.— По полудни, въ честь Маршала было дано торжество въ Бексалѣ, на кромѣ было до 10,000 почетителей. Г. Гринъ поднялся на аэроплатформу называемому Нассауской. Вечеромъ при входѣ въ садъ, горѣло имя Маршала и его гербы: окруженный приличными украшениями.

21-го Іюля.

— Королева пожаловала знаки ордена Бани большого креста: Адмиралу Сиру Вильяму Сиднею Смиту; Генералу-Лейтенанту: Сиру Джону Ламберту и Сиру Роберту Океллагану, бывшему Генерал-Губернатору Канады, Графу Госфорду, а также и Английскимъ посланникамъ при дворахъ: Прусскомъ, Вильяму Русседю, и Лиссабонскому, Лорду Говарду де Вальдену.

— Вчера Английский флотъ лишился одного изъ знатнейшихъ своихъ офицеровъ, Сира Чулетона Малькольма, Адмирала голубаго флага.

— Маршаль Сульте пріѣхалъ вчера съ многочисленною свитою по железнѣй дорогѣ, въ Бирмингамъ. Множество стекшися зрителей, встрѣтили его громогласными восклицаніями. Переѣздъ изъ Денбингаль (48 англ. миль) совершился въ 1 часъ и 20 минутъ; изъ Денбингаль до Рогби (34 англ. миль), где железнѣй дорога несовершенно еще окончена,ѣхъ Маршаль по почтѣ, 2 часа и 14 минутъ; отъ Рогби до Бирмингама (28 англ. миль), въ продолженіи одного часа; слѣдовательно поѣзда изъ Лондона въ Бирмингамъ совершина въ 5 часовъ и 34 минуты, включая въ то число и часъ отдохновенія въ Рогбѣ, где Маршаль завтракалъ. На этотъ разъ Маршаль не остановился въ Бирмингамѣ, но на возвратномъ пути пробудетъ тамъ нѣсколько времени. Въ городѣ дѣлаются приготовленія для приватія Маршала.

— Въ Сити распространяется слухъ, что постояннѣе сообщеніе съ Индию чрезъ Египетъ, существующее съ некотораго уже времени, будетъ теперь прекращено, по поводу занятія въ Бомбѣ всѣхъ пароходовъ употребляемыхъ въ Персидскомъ заливе; однако по забавной справкѣ въ Остъ-Индскомъ отдѣленіи, убѣдились, что пароходство невстрѣтить никакаго препятствія между Сузомъ и Бомбѣмъ, во всякомъ случаѣ, несмотря на средства, какими могли бы прибѣгнуть регентство въ Бомбѣ по поводу Персидскихъ происшествій. Осемь увѣдомленія и публика.

— Журналъ *Temps* говорятъ о коронаціи, сравнивая блѣгодѣція наследственной власти съ печальнymi последствіями избирательного правленія, несмотря на то, монархическое ли оно или республиканское. Въ примѣрѣ представляютъ прежнюю Польшу и Соединенные Штаты, предсказывая симъ послѣднимъ равное или позже неминуемое паденіе.

— Новая монета въ 5 фунтовъ старлинговъ, на лицевой сторонѣ буде имѣть изображеніе Королевы съ надписью: „Victoria Dei Gratia“, на оборотѣ гербъ Государства съ короной, окруженою лавровымъ вѣнкомъ съ надписью: „Britaniarum Regina, fid. def.“ Подъ щитомъ, изображенія: розы, волчица и клеверного листа, съ надписью: „Decus et tutamen, anno regni“ и число года.

— Важная и любопытная операција, переведенія крови изъ жилъ одного въ другаго, возобновлена недавно съ полнымъ уснѣхомъ Г. Джонъ-Вильсономъ и Ричардомъ Риплей, на Г-же Герслей, которая отъ сильного кровотечения потеряла почти всю кровь. Пульсъ уже было прекратился и иззеркалъ поднесенному къ устамъ, небыло почти замѣтно никакого слѣда дыханія. Врачи впустили значительное количество крови въ жилы больной изъ жилъ ее мужа и сестры, и живуща, которую почтала умершую, возвратилась къ жизни и теперь поспѣшно выздоравливаетъ. (G.C.)

И с н а и

Мадридъ, 12-го Іюля.

Министерство постановило, чтобы все младые люди, которые по причинѣ сношеній своихъ съ Карлистами взяты подъ стражу, были отданы въ военную службу. Мѣра сїа возвбудила всеобщую радость.

— Говорятъ, что на сихъ дніахъ выслано отсюда Генералу Эспартеро 15 миллионовъ реаловъ, а Ген. Орас 5 миллионовъ.

— Изъ Берга, что въ Каталоніи, получены слѣдующія извѣстія: Графъ д'Эспань прибыль сюда въ первыхъ числахъ с. м. На другой день по прибытии вступила онъ въ должность Генерал-Капитана Дона Карлоса, и объявилъ, что каждый изъ жителей, обязанъ вступить въ ряды войскъ, или оставить родину. Слѣдующіе дни дѣлали смотръ войскамъ и издали повѣдѣніе, касательно набора въ той части провинціи, которая занята Карлистами. Желающій оправдаться отъ набора посредствомъ жребія, долженъ смерка внести 30 піастровъ и 6 ружей; если

skim. Wieczoremъ при вѣjciu do ogrodu zajaśniało imię Marszałka, tudeż herb jego, obok róznych od- powiednich ozdób.

Dnia 21-go.

— Królowa Jmć udarowała wielkimi krzyżami orderu Jeźiebnego: Admirała Sir William Sidney Smith, Generała Lejtnantów: Sir John Lambert i Sir Robert O'Callaghan, byłego Generała Gubernatora Kanady, Hr. Gosford, oraz Połtów angielskich: przy Dworze Praskim, Lorda William Russel, i przy dworze Lisbońskim, Lorda Howarda de Walden.

— Wczora marynarka Angielska utraciła jednego z najznakomitszych swoich oficerów, w osobie Sir Pultney Malcolma, Admirala bandery błękitnej.

— Marszałek Soult przybył wczora zrania w licznym eterzaku do Birmingham, koleją żelazną. Mnóstwo zgromadzonych widzów, huśnemi powitało go okrzyki. Przejazd z Denbighall, 48 mil angiel. po kolei żelaznej, odbył się w przeciągu godziny i 20 minut; z Denbighall do Rugby, 54 mil, gdzie droga żelazna nie jest jeszcze skończona, podróż odbyła się pocztą we 2 godz. 14 min.; od Rugby zaś do Birmingham, 28 mil, przejechano po kolei w ciągu godziny. Cała więc podróż z Londynu do Birmingham, licząc w to i godzinę wypoczynku w Rugby, gdzie Marszałek jedł śniadanie, ograniczyła się tylko 5 godz. 34 min. Tą razą Marszałek nie zatrzymał się w Birmingham; ale jedąc napowrót matem zabawić, i dla tego miasto przygotowuje dla przyjęcie. (G.R.K.P.)

— W City rozeszła się pogoska, że stały związek z Indiami przez Egipt, utrzymywany ciągle od pewnego juž czasu, będzie teraz przerwany, z powodu zajęcia w Bombay wszystkich okrętów parowych do służby na zatoce perskiej; stosownie jednak do wiadomości zaciągniętych w biurze wschodnio-indyjskim, dowiedziano się przecież, iż nie dozna najmniejszej przerwy żegluga parowa pomiędzy Suez i Bombay w żadnym przypadku, bez względu na środki, do jakichby Rejencja w Bombay przez wypadki perskie, mogła być spowodowana. O tym doniesiono nawet prz publiczne zawiadomienie interesowanej powszechnosci.

— Dziennik *Temps*, mówiąc o koronacji, porównywa dobrodzieszcze Monarchii dziedzicznej, ze smutnymi skutkami rządów obieralnych, bez wzglêdu, czy sã monarchiczne, czy republikańskie. Za przykład stawia dawną Polskę i Stany - Zjednoczone, przepowiadając tym ostatnim, przedzej, czy poznaj, niezawodny upadek.

— Nowa moneta, wartości 5 funtów szter., na g³ownej stronie będzie miała wizerunek Królowej z napisem: „Victoria, Dei gratia“ na odwrotnie herb państwa z koroną, otoczony wiñcem wawrzynowym, z napisem: „Britaniarum Regina, Fid. Def. Pod tarczą, wyobrażenia: Rózy, Osiu i Liścia konicy, z napisem: „Decus et tutamen, anno regni“ i liczba roku.

— Ważna i ciekawa operacja przelewania krwi z żył jednej osoby do drugiej, ponowna świeża została z zupełnym skutkiem przez P.P. John Wilson i Richard Ripley, na osobie Pani Hersley, która przez gwałtowny krwotok całej prawie krwi została pozbawiona. Puls już bił przestęp i na zwierciadle zblizionem do ust, nie widać było śladu oddechu. Lekarze wpuścili znaczącą ilość krwi w żyły chorej z żył jej męża i siostry, a kobieta, której miano za umarłą, odzyskała powoli życie i teraz szybko do zdrowia wraca. (G.C.)

H I S Z R A N I A.

Madryt, 12-go Lipca.

Ministerstwo uchwaliło aby wszyscy młodzi ludzie, którzy z powodu związków z Karolistami są aresztowani, byli wzięci do wojska. Szadek ten wzbudził natychmiast powszechnie wielką radość.

— Mówiąc, że w tych dniach, 15 milionów realów posłano z Madrytu do Espartero, a 5 milion. Jeneralowi Oras-

— Donoszą z Berga w Katalonii: Hrabia d'Espagne przybył tu w pierwszych dniach bieżącego miesiąca. Nazajutrz po przybyciu swém objął zaraz urząd Jeneralnego Kapitana Don Karlosa i obwiniał, że każdy, albo pod bronią stanęć, albo też miasto opuścić powinien. W następnych dniach lustrował różne bataliony i wydał rozkaz w przedmiesci zasięgu wojskowego w części prowincji, przez Karolistów zajętej. Checący się od służby wojskowej przed losowaniem uwolnione, musiły 30 piastrow złożyć i sześć strzelb kupić; po wyciągnięciu zaś losu, jedynie za opłatą 100 piastrów i zlo-

же жребій уже паль на него, то для освобождения от службы, обязанъ внести 100 піастроръ и 10 шукъ оружія. Этю мѣрою, въ непродолжительномъ времени собирается отъ 5 до 4 тысячъ солдатъ и значительная сумма денегъ. Присутствіе Генераль-Капитана вездѣ ощущительно; вездѣ возрастаетъ восторгъ и усиливается повиновеніе. Чиновники рачительные исполняютъ свои обязанности; а народъ оказываетъ болѣе довѣрія. Извѣстіе о прибытии Генераль-Капитана, произвело въ Барселонѣ сильное впечатлѣніе. Баронъ Миръ, обиженный Графу д'Эспань своимъ настоящимъ значеніемъ въ арміи, зная его дѣятельность, призналъ нужнымъ не дать ему времени образовать Карлистское правленіе въ Бергѣ.

— Изъ Эстели пишутъ, что Донъ-Карлосъ привыкъ туда вечеромъ 13-го Іюля и на другой день давалъ ученье 14-ти баталионамъ, состоящимъ подъ начальствомъ Марота. (О.Г.Ц.П.)

Б е л г i я .

Брюссель, 25-го Іюля.

Жур. *Echo* издаваемый въ Арлонѣ, изъявляетъ опасеніе, что депутація составленная изъ провинціальныхъ депутатовъ Лимбурга и Луксембурга для подачи Королю прошенія противу уступки земли, можетъ быть, что небудетъ вовсе допущена, по той причинѣ, что приступила къ соображеніямъ своимъ безъ соблюденія правилъ предписаныхъ законами. (G.C.)

Р а з н ы я извѣстія.

Замѣткіе для хозяевъ.

Въ двухъ имѣніяхъ Нижегородской Губерніи построены были въ разное время скотные дворы изъ пласти и булыжника. Когда же поставлены были туда скотъ, то большая часть коровъ стали слѣбѣть ногами, и вовсе почти теряли ихъ употребленіе, лучшіи и крупные коровы не донашивали телятъ и погибали. По тщательномъ осмотрѣніи оказалось, что у всѣхъ коровъ части ногъ выше копытъ находились въ воспаленіи и трескались въ видѣ заусеницъ; принуждены были вывести скотъ въ другое место и расчислить полы въ этихъ дворахъ, вынести до чиста всю извѣстъ, оставшуюся внутри по окончаніи строенія, сдѣлать въ срединѣ дворовъ скаты для стока нечистотъ и положить хорошую подстилку. Впущенный послѣ того скотъ не подвергался болѣе прежней болѣзни и былъ совершенно здоровъ и крѣпокъ.

Причину воспаленія ногъ должно, безъ сомнѣнія, отнести извѣстѣ, остававшейся внутри дворовъ; она разтворенная мокротами разъѣдала ноги, производила въ нихъ опухоль и заусеницы. (Изъ Симбир. Губерн. Вѣdom. N. 13.)

О приготовленіи дерева на столярную работу.

Кто бы изъ хозяевъ домовъ не желалъ, чтобы употребленныя единожды издергки, доставили ему въ жильцамъ прочные выгоды, долгибы не потребовали возобновленія. Но этого фдвали можно ожидать отъ выѣшняго образа постройки. О кирпичѣ будемъ говорить въ свое время. Теперь ограничимся деревомъ. Его привозить въ городъ большую частію сырое, или только что пропѣтранное въ томъ же лѣсу, где было пилено. Высыхая послѣ отдѣлки въ положѣ, потолкахъ, дверихъ и мебели, оно садится въ ширину, и въ короткое время представляеть безобразныя щели и трещины. Одно крашеніе не сколько способляетъ сему горю, но не даетъ прочности. Чрезъ два, или три года передѣлка становится уже необходимую.

Что, если бы въ числѣ множества возникающихъ въ городѣ лѣсопромышленниковъ, хотя одинъ посвятилъ себя пріготовленію дерева для внутренности домовъ? Можно его сдѣлать не только въ не сколько разъ прочнѣе нынѣшняго, но и столько же не измѣняемымъ, какъ металль. Самую толстую и длинную доску изъ него, никогда, не взирая ни на какое измѣненіе влажности воздуха или температуры, не повредить и не покоробить. Дверь не представить щели, ни половая ни потолочная доска ни малѣйшей трещизы. Клей берется гораздо лучше, замѣнено лакировкою, сквозь которую пріятно будуть просвѣчивать природныя струи, не замѣняемыя искусственnoю окраскою. Наконецъ, на такое дерево продолжительное лишь гноеніе дѣйствуетъ, и наскъмъ ему не вредить.

Все дѣло состоить въ вываркѣ дерева. Заготовленыя брусья или доски кладутся въ длинный изъ желѣзныхъ кубовыхъ листовъ пріготовленный, четырехугольный ящикъ или котелъ, опущенный въ едино мѣрную ему печь, въ одномъ концѣ которой лежать полѣна дровъ, на ретортѣ. Пламя же стелется во всю длину два и дѣмъ выходитъ въ другомъ концѣ,

зенiemъ 10 sztuk bronii, uwolnić się może. Tym sposobem, w krótkim czasie 3 do 4,000 żołnierza i znacząca summa się uzbiiera. Wszyscy czują obecność Jeneralnego Kapitana; wszędzie postrzegać się daje większy zapał i uległość: urzędnicy pilniej obowiązki swe pełnią, a lud największe okazuje zaufanie. Wiadomość o przybyciu Jeneralnego Kapitana, sprawiła wielkie w Barcellonie wrażenie. Baron Meer, który swój zawód wojskowy, H-mu d'Espagne jest winien i zna jego czynność, za stosowne uznał, nie dadz mu czasu do uorganizowania Rządu Karolistowskiego w Berga.

— Z Estelli donoszą, że Don Karlos przybył tam wieczorem d. 13 Lipca, i nazajutrz musiał robić 14 batalionów, pod dowództwem Maroto zostających.

(G.R.K.P.)

Б е л г i я .

Bruxella, 25 Lipca.

Dziennik, *Echo* wychodzący w Arlon, wynurza obawę, że Deputacya złożona z Radów prowincjalnych Limburga i Luxemburga, dla podania Królowi proshy przeciwko odstąpieniu terytorialnemu, może dozna tego losu, iż nie będzie wcale przypuszczona, z przyzymy, że przystąpiła do narad swoich, bez pełnomocnictw i mandatów, przepisami wymaganych. (G.C.)

Rozmaite Wiadomości.

Przestroga dla Gospodarzy.

W dwóch majatkach Gubernii Pskowskiej wybudowane były róznochronie obory z kamieni ciowych i dzikich. Kiedy zaś postawiono w nich bydło, tedy większa czesc krów zapadała na nogi, i zupełnie prawie traciła ich użycie, lepsze i roślejsze krowy nie donaszały cieląt i ginęły. Po starannym obejrzeniu okażało się, że u wszystkich krów części nóg nad racicami znajdowały się w zapaleniu i pękały się, jakby w zanogcicy; potrzeba było przeprowadzić bydło na inne miejsce, wywieźć gnoj z tych obor, wynieść zupełnie wapno, pozostałe wewnątrz po ukončeniu budowy, porobić w środku dorzniow spady dla ścieku nieczystości i dać dobry podścian. W puszczone potem bydło nie ulegało więcej tym chorobom i było zupełnie zdrowe i mocne.

Przyczynę zapalenia nóg, nalezy bez wątpienia przypisać wapnu, które pozostało w oborsach, a które, będąc roztrzowane wilgocią, gryzo nogi, sprawiało w nich puchlinę i zapogocice. (Z Sinbir. Gaz. Gub. N. 13.)

Przygotowaniu drzewa na robotę Stolarską.

Kioryzby z gospodarzy domów nie życzył, żeby wyłożone raz wydatki przyniosły jemu i mieszkańcom trwałe wygody, i domy długo nie potrzebowali odnowienia? Ale tego zaledwo można się spodziewać po teraźniejszym sposobie budowania. O cegle będziemy mówili w swoim czasie. Teraz przestaniemy na drzewie. Drzewo przywożą do miasta po większej części surowe, albo tylko co przewietrzone w tymże lesie, gdzie było ścieżte. Wysychając po robocie w podłodze, suficie, drzwiach i meblach, zasada się wzduż i w krótkim czasie robią się w niem szczeliny i pęknienia. Samo tylko malowanie nieco temu zapobiega, ale nie nadaje trwałości. Po dwóch albo trzech latach przerobienie staje się już konieczne.

Trzeba ażeby z liczy mnóstwa handlujących w mieście drzewem, chociażby jeden oddał się przygotowaniu drzewa na roboty do wewnętrznego użycia po domach. Można je uczynić, nietylko kilka razy trwalszym od zwyczajnego, ale i tak nieodmieniącym się jak metal. Najgrubszego i najłuższego deska nigdy pomimo wszelkich odmian temperatury powietrza, nie spaczy się i nie popęka. We drzwiach nie porobią się szpar, a na deskach podłogi i sufita najmniejszej nie będzie szczeliny. Klej bierze się daleko lepiej. Malowanie staje się niepotrzebnym, albo może być zamienione lakierowaniem, przez które przyjemnie będą się przeświecały naturalne stoje, które sztuczna ozdoba nie mogą być zastąpione. Nakoniec, takie drzewo przez czas dłuższy opiera się gniciu, owad mu nie szkodzi.

Cała rzecz zależy na wywarzeniu drzewa. Przygotowane brusy albo deski kładą się do długiego, z żelaznej blachy zrobionego, czworogranistego jaszczra albo kotła, spuszczonego do odpowiedniego mu pieca, w jednym koncu którego leżą polana drew na retortie. Płomień zaś rozszerza się przez całą długość dna, a dym wychodzi w drugim koncu, objawyca oba boki nasypy.

(2)

ожиативъ и оба бока сосуда. Семь образомъ, при возобновлении воды, извлекается из дерева весь растительный сокъ, который привлекает и влажность и насекомыхъ. Трубочки, коими онъ течетъ въ живомъ деревѣ, т. е. волоти, составляющія собственно древесность, оправившись и высохши, сжимаются тѣснѣ, и дерево становится больше плотнымъ, непроницаемымъ уже для влаги. Изъ сосны смола всплыаетъ на верхъ, можетъ быть употреблена въ дѣло. Послѣ выварки, дерево можетъ быть высушено или на воздухѣ, въ лѣтніе дни въ тѣни, или на самыхъ парахъ той же кипучей воды, въ которой слѣдующія доски будутъ вывариваться. Но для сего нуженъ особый спарядъ изъ металлическихъ листовъ, требующихъ рисунка.

Выварка осміи аршинной доски обходится съ ремонтомъ сосудовъ отъ 40 до 50 копѣекъ. Можно дерево (въ доскахъ или иначе) и вымачивать въ текучей водѣ, употребляя для этого половину лѣта, а другую для сушки подъ навѣсомъ. Доски будутъ лучше обыкновенныхъ но все съ вываренными нельзя сравнять. (изъ Симбир. Губерн. Вѣдом. N. 14).

Солома неподвергающаяся действию огня.

Опыты показали, что солома напитанная роствормъ изъѣсти или обыкновеннымъ щелокомъ, или вымоченная въ нихъ, недопускаеть къ себѣ огня, а потому не можетъ быть сожжена. Открытие сие особенно важно для крестьянъ.

— Великолѣпная кафедра въ Кельнѣ, одна изъ прекраснейшихъ остатковъ архитектуры и одна изъ древнѣйшихъ памятниковъ Христіанства въ Германіи, къ началу коей относится столько чудесныхъ преданій, и которая до сихъ поръ не была окончена, хотя постройка оной начата въ 1248 г., благодаря ревности тиерешнаго Пруссаго Правительства ко всему тому, что касается искусства, будь теперь совсѣмъ окончена. Долгое время происходили споры въ Королевскомъ Совѣтѣ публичныхъ зданій по вопросу, должно ли эту церковь, покрытую только временною кровлею, основанную на колонахъ также временныхъ, доводить до настоящей высоты предначертанной первоначальнымъ планомъ, или уменьшить ее въ половину или треть, къ счастію первое предположеніе удержалось въ Совѣтѣ и утверждено Правительствомъ. Министръ Внутреннихъ Дѣлъ поручилъ окончаніе Кельнской кафедры Г-ну Шинкелю Придворному Архитектору и члену Королевской Академіи изящныхъ мѣстѣствъ.

— Ништутъ изъ Лемберга отъ 30 Июня: Публика наша очень обрадована, узнавъ, что Имп. Корол. Камергеръ Гр. Скарбекъ предположилъ пожертвовать все свое имѣніе и употребить всѣ усилия для учрежденія въ городѣ Лембергѣ заведенія для бѣдныхъ и сиротъ, какъ самаго нужнѣшаго, каковаго до сихъ поръ въ Галиціи не было. Для достижения сей цѣли предположено воздвигнуть зданіе на Францисканской площади, въ которомъ моглбы помѣститься 400 чел. бѣдныхъ и бѣдныхъ и тамъ обучаться наукамъ примѣненіемъ ко всякому роду мастерства. На учрежденіе же и содержаніе сего заведенія оно предназначилось не только все свое имѣніе въ обводѣ Стрыйскому, Брежанскому и Коломыйскому, состоящее изъ трехъ мѣстечекъ и тридцати селеній, но только театръ и всѣ строенія къ нему принадлежащи, но даже всяко имущество какое имѣть и когда либо будетъ имѣть, назначая сіе заведеніе полнымъ своимъ наслѣдникомъ. — Подобнымъ образомъ сдѣлалъ и Станиславъ Броновскій помѣщикъ въ Галиціи, неутомимый собиратель ученыхъ предметовъ, предлагая упомянутому заведенію свои собранія, состоящія изъ книгъ, картинъ, минераловъ и другихъ вещей или историческихъ памятниковъ.

— За бо лѣтъ назадъ 30 Мая 1778 Вольтеръ умеръ въ Парижѣ въ домѣ лежащемъ въ набережной улицѣ, которая и теперь называется его именемъ. Свято исполнено послѣднее его желаніе, чтобы команда, въ которой онъ скончался, была вездѣ заперта и запечатана и непрежде отворена какъ по истечениіи 50 лѣтъ. Такое запрещеніе дало поводъ къ многочисленнымъ догадкамъ; вообще полагали, что тамъ находятся любопытныя рукописи Вольтера; говорили даже, что въ этихъ сочиненіяхъ содержатся предсказаніе происшествій случившихся посмертіи сочинителя черезъ полвѣка. Прежнее жилище Вольтера открыто уже съ 1828, но рукописи которыхъ надѣались отыскать вовсе еще не найдены.

— Въ Villa Simonetta близъ Медіолана, есть очень примѣтливое эхо. Пистолетный выстрелъ повторяется въ немъ 80 разъ. Наполеонъ частоѣздили туда и, стреляя изъ пистолета, и почиталъ это замыселъ чрезвычайнымъ явленіемъ въ мірѣ. (G. C.)

Тымъ способомъ, при однавливаніи воды, вycinaga sie z drzewa cały sok roślinny, który przyciąga wilgoć i owady. Dziurki, którymi sok płynie, w drzewie rosnącym, to jest: włókno, stanowiące właściwie istotę drzewa, wypróżniwszy się i wysięciły, zżyma się ciasniej, i drzewo staje się mięszem, dla wilgoci już nieprzystępne. Z sosny wychodzi na wierzch smoła, która może być do czegokolwiek użyta. Po wywarzeniu, drzewo może być wysuszone albo na powietrzu, w dniach letnich w ciemniu, albo nad samą parą tejże wody wrzącej, w której następnie deski będą się wywarzaty. Ale dla tego potrzebny jest osobny apparat z blachy metalicznej, wymagający rysunku.

Wywarzenie osmioi arsztynowej deski kosztuje ze sporządzeniem naczynia od 40 do 50 kopiejek. Można drzewo (w deskach albo inaczej) wymaczać w ciekającej wodzie, przez połowę lata, a drugą suszyć pod powiecią. Deski będą lepsze od zwyczajnych; ale nigdy z wywarzaniem nie mogą się równać. (Z Simbir. Gaz. Guk. N. 14).

Stoma od ognia zabezpieczona.

Doswiadczenie stwierdziło, iż stoma, rozciekiem wapna lub zwyczajnym źugiem nasyciona, czyli w takowych wymoczona, nie przypuszcza do siebie ognia, atatem spalona bydż nie moze. Odkrycie to szczególnie dla włościan jest bardzo ważne.

— Wspaniała Katedra w Kolonii, jeden z najpiękniejszych zabytków Architektury, i jedna z najdawniejszych pamiątek chrześcianstwa w Niemczech, do początku której tyle przywiązyanych jest cudownych podań, a która dotąd nienukończona pozostała, chociaż jej budowę jeszcze w roku 1248 rozpoczęto, ma bydż teraz zupełnie ukończona; dzięki goliwości, z jaką Rząd Pruski zajmuje się wszystkim, co się sztuk pięknych dotycze. Toczyły się dugo żwawe spory w Królewskiej radzie budowli publicznych, nad zapytaniem: czyliawa tego kościoła, pokryta tylko tymczasowym dachem, który spoczywa na kolumnach, podobnież tymczasowych, ma bydż doprowadzona do całej wysokości zakreślonej pierwotnym jej planem, czy też ma bydż zniżona o połowę lub o trzecią część? Szczęściem pierwsza propozycja utrzymała się w radzie i została przez Rząd zatwierdzona. Minister Spraw Wewnętrznych porucił dokonanie katedry Kolońskiej Panu Schinkel, Architektowi dworu i Członkowi Akademii Królewskiej sztuk pięknych.

— Donoszą ze Lwowa, pod d. 30 Czerwca. Publiczność nasza mocno zachwyconą została, dowiedziawszy się, iż Hrabia Stanisław z Habdanków Skarbek, C. K. Szambelan, cały swój majątek i wszelkie usługi swoje, zamierzył poświęcić na założenie w mieście Lwowie, instytutu dla ubogich i sierot, jako najpotrzebniejszego ustanowienia, na którym dotąd w Galicyi zbywało. Aby ten cel osiągnąć, deklarował się wznieść gmach na placu Franciszkańskim, w którymby 400 ubogich, a 600 sierot umieścić się i w nim zatrudnienie i nauki do rzemiosł wszelkiego rodzaju zastosowane, pobierać mogło. Na założenie zaś i utrzymanie tej fundacji, przeznaczył prawo-mocnym aktom, nie tylko wszystkie swoje w obwodzie stryjskim, brzeżańskim i kołomyjskim, leżące dobra, z trzech miasteczek i trzydziestu wiosek składające się, nie tylko teatr i zabudowania wszelkie do tego należące, ale oraz wszystek majątek, jaki tylko ma i kiedyś mieć będzie; zakład ten uniwersalnym swoim stanowiąc spadkobiercą. — Podobnież postąpił Stanisław Wronowski, dziedzic dóbr w Galicyi, niezmordowany przez całe życie swoje zbieracz rzeczy naukowych, ofiarując zakładowi wspomnionemu, zbiory swoje, składające się z książek, malowideł kruszów i innych rzeczy, lub pamiątek historycznych.

— Lat temu sześćdziesiąt, 30 Maja 1778, Voltaire umarł w Paryżu, w domu położonym na ulicy nadbrzeżnej, która i dzisiaj imię jego nosi. Świadcze wypełniono jego ostatnią wolą, iżby apartament, w którym życia dokonał, był zewsząd zamknięty, opieczeniowany i nie wcześniejsiej, jak po 50 latach otworzony. Taki zakaz dał powód do tysiącznych domyśłów; powszechnie miano, iż się tam znajdą ciekawe rękopisy Voltaire'a; ogłoszono nawet, iż te pośmiertne dzieła zawierają przepowiednią wypadków, zaszłych przez półwieku od śmierci autora. Dawne mieszkanie Voltaire'a otwarto już jest od 1828 roku, lecz spodziewane rękopisy dotąd się jeszcze wynaleźć nie dały.

— W Villa Simonetta, pod Mediolanem, jest bardzo godne uwagi echo. Wystrzał pistoletowy powtarza się w niem do 80 razy. Napoleon często tam przyjeżdżał i strzelał z pistoletu i miał to echo za rzecz najnadzwyczajniejszą w świecie. (G. C.)